

Výzkumný ústav matematických strojů Praha historie 1950-1997 on-line

Nabízený obsah:

- **VÚMS Praha** byl hlavním hráčem, který s Teslou Pardubice, SAV Bratislava a VÚVT Žilina tvořil **vývojový základ pro výrobu výpočetní techniky**, využívané v podnicích a organizacích bývalého Československa. Zpřístupnění Almanachu VÚMS (červenec 2021, desítky článků, kolem 800 stran textů) na webu **prog-story** TM v Brně je významný milník. Umožní postupně propojit a doplnit již existující informace a nabídnout čtenáři **unikátně ucelený pohled na historii VT u nás v tematických, personálních i časových souvislostech**.
- Na úvodních fotografiích je hlavní budova VÚMS, spolu s malým analogovým počítačem MEDA ve fyzické expozici TM v Brně. Ten patřil k velice úspěšným produktům VÚMS a vyrobeno jich bylo více než 1 000 kusů, většinou na export do zemí RVHP. Zajímavé jsou též dobrodružné okolnosti jeho vzniku v době studené války.
- V Almanachu I na dalších stránkách je popisován **příběh zakladatele VÚMS, Antonína Svobody**, který patřil k významným počítačovým odborníkům ve světovém měřítku. U nás však tehdejší režim nedokázal využít nabídku jeho schopností, takže bohužel emigroval a po něm i velká řada jeho spolupracovníků či žáků.
- Nejvýznamnějším realizovaným velkým projektem VÚMS byly **počítače EC 1021-1027**, kterých bylo v letech 1974-1989 v hospodářství ČSSR instalováno více než 500. Šlo o jednotný systém RVHP, který byl koncipován jako hw i sw klon americké řady IBM 360 a 370. Díky argumentaci vývojářů sw se však prosadilo, že operační systémy MOS a DOS 3, 4 pro tyto počítače byly na rozdíl od ostatních OS vyvíjeny samostatně.

To se projevilo nejen na kvalitě (přizpůsobení větší poruchovosti hw) a rychlosti (byly úspornější), ale především se stovka programátorů ve VÚMS a spolupracujících organizacích namísto úmorného sledování nových verzí, naučila samostatně vyvíjet, realizovat a udržovat velké systémy.

- **Některé komponenty systémů VÚMS byly vyvíjeny v Brně**, např. hybridní počítač ADT 3000 (VUT), snímač děrné pásky FS 1500 (ZJŠ – Zbrojovka), kompilátory FORTRAN (PVT a VUT), kompilátory COBOL (Kancelářské stroje) a pod. Od roku 1966 zde měl VÚMS (Černá Pole, Durďákova 5) i samostatnou pobočku.